



Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/ Waarom nu voorgelegd?

In de afgelopen maanden hebben marktpartijen en corporaties in samenwerking met de gemeente gewerkt aan het Plan van Aanpak Duurzaam Doorbouwen. Samen zijn we gekomen tot deze unieke aanpak om de bouwopgave en de duurzaamheidsopgave maximaal te combineren.

In de Doorbouwmaatregelen 2023 – 2026 is tussen partijen afgesproken om te komen tot een plan van aanpak duurzaam doorbouwen. Via dit plan van aanpak wordt, samen met marktpartijen en corporaties, bekeken hoe de klimaatopgave en de woningbouwopgave in de komende periode samen kunnen worden aangepakt. De traditionele bouw heeft een grote impact op CO2-emissie en in veel van onze bouwprojecten worden de Paris Proof-grenswaarden overschreden.

De noodzaak is hoog en zorgt de komende jaren waarschijnlijk ook in snel tempo voor aanscherping van geldende bouwregelgeving (nationaal en/of Europees). Daardoor is de kans groot dat tijdens de uitwerking van nieuwe bouwplannen, die een ontwikkeltijd hebben van tussen de vier en tien jaar, nieuwe klimaatvereisten zullen moeten worden ingepast. Hierop willen we anticiperen met het Plan van Aanpak Duurzaam Doorbouwen door in de eerste plaats kennis te stapelen, zodat we woningbouw kunnen blijven realiseren in Rotterdam. We leveren hiermee ook een belangrijke bijdrage aan behoud van (ook financiële) waarde van woningen en een gezonde en leefbare stad voor iedereen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Doorbouwmaatregelen Rotterdam 2023 – 2026
- Doorbouwakkoord 2023 – 2026
- Klimaat Actieplan Rotterdam (KAR)

Toelichting:

Met het Plan van Aanpak Duurzaam Doorbouwen, opgenomen in bijlage 1, werken we het door marktpartijen en corporaties gesloten Rotterdamse Doorbouwakkoord uit. Dit plan zet in op een gezamenlijke aanpak voor de duurzaamheidsopgave in onze gebouw- en gebiedsontwikkeling.



Door toekomstbestendig en duurzaam te bouwen zorgen we dat deze woningen en voorzieningen bestand zijn tegen veranderende klimaatomstandigheden en zo ook in de toekomst hun (ook financiële) waarde behouden. Ook dragen we zo bij aan een gezonde en leefbare stad voor iedereen.

Het Plan van Aanpak Duurzaam Doorbouwen is uitgewerkt door marktpartijen en corporaties, in samenwerking met de gemeente Rotterdam. Het geeft een unieke aanpak voor het integreren van de bouwopgave en de duurzaamheidsopgave in de bouw, inclusief economische duurzaamheid.

De maatregelen voor het klimaat zijn urgent. Marktpartijen en corporaties vragen om een duidelijke en gezamenlijke aanpak. Samenwerken, openheid en het delen van kennis tussen marktpartijen, corporaties en gemeente staan centraal in deze aanpak. Het gaat uit van het stapelen van kennis in plaats van stapelen van regels en geeft een gezamenlijke taal voor meten en delen van informatie. Zodat we met en van elkaar kunnen leren om de bouw en de duurzaamheidsopgave maximaal te verbinden.

Met dit plan van aanpak gaan we samen met marktpartijen en woningcorporaties aan de slag met de woningbouwopgave en nemen we de urgentie van de duurzaamheidsopgave daarin mee. Een sociaal rechtvaardige aanpak en het voorkomen van energiearmoede staat centraal in de oplossingen die we samen bedenken. Daarbij maken we met dit plan van aanpak geen nieuwe regels, maar willen we samen leren, meten en ontwikkelen in lijn met de duurzaamheidsstandaarden die marktpartijen gebruiken, zoals Paris Proof en de EU Taxonomie.

Paris Proof-bouwen is een methodiek om te blijven bouwen binnen de CO₂-grenzen uit het klimaatakkoord van Parijs. Naast de CO₂-uitstoot beperken zijn er meer opgaven op duurzaamheidsgebied zoals klimaatadaptatie, circulaire economie en het versterken van de biodiversiteit. In de Europese Green Deal is hiervoor een EU Taxonomie opgesteld om activiteiten als duurzaam te kunnen classificeren. Hiermee worden bedrijven gestimuleerd duurzaam te werken en rekening te houden met klimaatadaptatie, watergebruik, circulaire economie, biodiversiteit, de inpassing van uitstootvrije mobiliteit en laadinfrastructuur. In Rotterdam willen we in lijn bouwen met de Paris Proof en EU Taxonomie en daarom zetten we de ambitie hoog: "Rotterdam bouwt Paris Proof, tenzij..."

Het combineren van de klimaatopgave met de opgave om voldoende betaalbare woningen te realiseren is niet eenvoudig. De gebouwde omgeving is verantwoordelijk voor 38% van de Nederlandse CO₂-uitstoot. Als we doorbouwen zoals we dat nu doen, halen we de klimaatdoelstellingen niet. Op basis van onze huidige manier van bouwen overschrijden we in 2027 de maximale hoeveelheid CO₂ van Nederland om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5°C. We moeten de uitstoot van broeikasgassen drastisch beperken. Er zijn verschillende strategieën om het materiaalverbruik, CO₂-uitstoot en milieu-impact te verminderen. Door minder materialen toe te passen en deze beter, langer en opnieuw te gebruiken werken we toe naar een volledig circulaire economie in 2050.

We zullen moeten ontwerpen en bouwen vanuit waardebehoud, levensduurverlenging en de mogelijkheid de materialen in de toekomst opnieuw te kunnen gebruiken. Investeren moet namelijk aantrekkelijk zijn én blijven. Voor nieuwbouw geldt dat deze gebouwen energieneutraal zijn en de CO₂-uitstoot van de bouwmaterialen, de emissies op de bouwplaats en als gevolg van bouwlogistiek zo laag mogelijk.



Bij de bouw van nieuwe gebouwen en gebieden zeggen we dan dus ook: "Rotterdam bouwt Paris Proof, tenzij..."

Via het Plan van Aanpak Duurzaam Doorbouwen zetten we samen met marktpartijen en corporaties in op concrete maatregelen vanuit een drietal sporen:

Spoor 1: Partners binnen Duurzame Bouw

We zetten de volgende stappen naar een duurzame bouwcultuur waarbij in alle lagen van de bouw duurzaamheid onderwerp van gesprek is. Samen bespreken we de ervaringen, kansen en belemmeringen en zorgen voor een duurzaam en gezond Rotterdam. We zetten goede voorbeelden in de spotlights en relevante informatie is terug te lezen op online platforms. Vanuit dit spoor organiseren we samen met marktpartijen en corporaties kennisdeling via het oprichten van het gezamenlijke Kennisnetwerk "XPLOR" en een Academie voor toekomstbestendig bouwen. We starten met de Green Workforce om extra mensen in de duurzame bouw actief te krijgen. We zetten de klimaataanjager bouw in om deze kennisdeling aan te jagen en goede voorbeelden te maken, en we delen onze goede voorbeelden met elkaar en met de Rotterdammers.

Spoor 2: Samen meten en weten

De komende periode worden naar verwachting regels en normen in Nederland en/of Europa verscherpt en aangepast. In dit plan van aanpak stapelen we geen regels maar kennis. We willen daarom een open en eenduidig systeem maken dat inzicht geeft in de opgave richting Paris Proof en toekomstbestendig bouwen. Gemeente, marktpartijen en corporaties willen gezamenlijk inzicht krijgen op duurzaamheidsprestaties en onderzoek naar duurzame bouwontwikkelingen ondersteunen en stimuleren.

Samen met marktpartijen en corporaties in de XPLOR stellen we een Paris Proof-rekenprotocol vast. Het op te stellen rekenprotocol houdt rekening met alle toegepaste materialen en producten tot aan oplevering. Dit is een verbetering van de landelijke methode van de DGBC. Met deze nieuwe rekentool gaan we samen met marktpartijen en corporaties Rotterdamse projecten doorrekenen, daarmee ontstaat een gezamenlijke taal, waardoor we sneller van onze projecten kunnen leren. We leren daarbij zowel hoe we onze projecten steeds duurzamer kunnen maken, alsook verbeteringen in onze processen, zoals hoe we de opgave moeten financieren. Om het gesprek in de voorfase van een project beter met elkaar te kunnen voeren, lanceren we de nieuwe Vuistregels duurzaam bouwen en in de uitvoering werken we maximaal mee wanneer projecten met duurzame innovaties aanspraak willen maken op de experimenteerbepaling in het vergunningstraject.

Spoor 3: Innovatie en Experimenten

Rotterdam wil kunnen blijven doorbouwen en de klimaatdoelstellingen waarmaken. Door lokaal op kleine schaal te beginnen, bereiden we ons voor op de komende jaren. Met de POR en de PRO zetten we ons in om ervaring en kennis op te doen met Paris Proof-carbon budget, EU Taxonomie en emissieloze bouwlogistiek en bouwplaats. Verder willen we voor gebouw- en gebiedsontwikkeling kennis opdoen van de mogelijkheden om daadwerkelijke en blijvende vermindering van de netbelasting en aansluitcapaciteit te realiseren.

We wijzen Schiehaven Noord aan als proeftuin voor Paris Proof-gebiedsontwikkeling. In gebiedsontwikkeling Schiehaven Noord gaan we ontwikkelen, ontwerpen, bouwen en wonen in lijn met het duurzaamheidsbeleid Rotterdam, Paris Proof-bouwen en de EU Taxonomie. We zetten in op betaalbare huisvesting. Samen met marktpartijen en corporaties zoeken we naar een passende aanpak en oplossingen. We gaan in dit gebied leren wat het Paris Proof-ontwikkelen van vastgoed en openbare ruimte van ons vraagt in het proces, de financiering, het ontwerp, materiaalgebruik en de benodigde lokale



informatie. Dit geldt ook voor thema's als emissieloos bouwen, de inpassing van duurzame mobiliteit en laadinfrastructuur, mobiliteitshubs, klimaatadaptatie, circulariteit en biodiversiteit. We werken nauw samen met marktpartijen, corporaties, (bewoners)initiatieven en andere (kennis)instellingen. En betrekken overige overheidspartners en de Rotterdamse gemeenteraad.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

De voorgeschreven aanpak is gekoppeld aan de bestaande Rotterdamse uitvoeringsopgave en reeds lopende projecten. Voor de uitwerking van het programma zal daarnaast in samenwerking met marktpartijen, corporaties en op afzonderlijke uitwerksporen gebruik worden gemaakt van landelijke, regionale en stedelijke subsidieregelingen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

J.H. Meijer, L.s.

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

1. Plan van Aanpak Duurzaam Doorbouwen